

ШКОЛА ЗА ОСНОВНО МУЗИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

КУЛА

Број: 167

Дана: 14.09.2016.

На основу чл. 76 и чл. 57., ст. 1., т. 2., Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 52/11 и 55/13), Школски одбор Школе за основно музичко образовање у Кули, на седници одржаној 13. септембра 2015. године, а по прибављеном Мишљењу Савета родитеља,

д о н е о   ј е

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ЗА ШКОЛСКУ 2016/2017. ГОДИНУ

Председник Школског одбора
ШОМО Кула,

Биљана Старчевић

У Кули, 13. септембра 2016. године

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ШКОЛЕ ЗА ОСНОВНО МУЗИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ
У КУЛИ
за школску 2015 / 2016. годину

1. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА:

Школа за основно музичко образовање у Кули у свом раду остварује Програм основног музичког образовања и васпитања, објављен у гласилу "Службени гласник РС - Просветни гласник бр. 5/2010" . Статистичка класификација делатности школе је "Основно образовање - 8520". Образовање траје 6 година за инструменте виолину, клавир, хармонику и уметничку тамбуру и 4 године за инструмент кларинет.

Образовно-васпитни рад је организован у оквиру обавезног одсека за класичну музику.

2. ЦИЉ Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и за наставак школовања у средњој музичкој школи.

3. ЗАДАЦИ:

- Интензиван и континуиран рад на развоју ученикових музичких способности - спољашњег (контролног) и унутрашњег (менталног) слуха, осећаја за ритам, музичке меморије и музичке фантазије.
- Упознавање ученика са грађом, акустичким својствима и изражајним могућностима одабраног инструмента (ученика који су одабрали певање - са својствима људског гласовног апарата).
- Овладавање основном техником свирања на одабраном инструменту (за ученике певања - вокалном техником).
- Постизање разумевања значења и важности универзалних музичких изражајних средстава (темпа, ритма, метра, динамике, агогике, артикулације).
- Основно музичко описмењавање (постизање вештине течног читања и писања нота у разним кључевима, брзог препознавања и разумевања најважнијих темповских, карактерних, метричких, динамичких, акцентних, агогичких и артикулационих ознака у нотном тексту и континуиран рад на развоју вештине спретног свирања или певања Прима виста).
- Усвајање основних знања из области музичке теорије и историје.
- Оспособљавање за самостално учење и вежбање.
- Стицање искуства јавног наступања - самосталног и у ансамблу.
- Изградња навике редовног слушања уметнички вредне музике.
- Развијање естетских музичких критеријума.

4. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ:

Главни предмет - Инструмент по избору ученика, (од 6 понуђених инструмената за које се организује настава у школи) и то: виолина, клавир, хармоника, тамбура прим и тамбура басприм, кларинет, и солфеђо, теорија музике, оркестар, хор или камерна музика. Обавезни и слободни садржаји се реализују по Правилнику о наставном плану и програму основног музичког образовања и васпитања (Службени гласник РС-Просветни гласник бр. 5/2010).

Листа класа, циљеви, садржаји, кабинети, наставна средства и уџбеници:

Настава главног предмета је организована у инструменталним класама. Инструменталну класу чине ученици свих разреда једног наставника у оквиру законом прописаног радног ангажовања наставника од 22 часа недељно. Наставник може да прими онолико нових ученика у своју класу за колико се ослободи фонд часова у претходној школској години по основу завршавања школовања ученика или учениковог одустајања од даљег школовања. У школи постоје следеће инструменталне класе - укупно 13 класа:

Главни предмет ВИОЛИНА - 1 класа у матичном одељењу у Кули

наставник: Грујичић Ивана, дипломирани музичар - уметник

циљ: Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и за наставак школовања у средњој музичкој школи.

задаци:

- Формирање психомоторних извођачких релација у којима водећу улогу треба да има асоцијативни доживљај звучне материје (унутрашњи слух). Развој појединца зависи од професионалног школовања музичког слуха који мора да води и организује извођачке покрете по принципу "од представе ка њеној реализацији", односно "од доживљаја звука према покрету".
- Овладавање основном техником свирања у складу са индивидуалним, анатомским, психофизичким и уметничким могућностима ученика.
- Развијање критичког односа према основним елементима музичког извођења и извођење композиција квалитетним тоном интонативно тачно, ритмички тачно
- Постизање разумевања значења и важности универзалних музичких изражајних средстава (темпа, ритма, метра, динамике, агогике, артикулације, акцентуације и инструментације) и изградња способности њихове адекватне стилске употребе у процесу извођења музичког дела.
- Музичко описмењавање - постизање вештине течног читања и писања нота у и разумевање значења најучесталијих (нумеричких, графичких и вербалних) темповских, карактерних, метричких, динамичких, агогичких, акцентних и артикулационих ознака у нотном тексту.
- Развијање стваралачко-извођачких способности. Развијање креативности у складу са музичким, емоционалним и интелектуалним способностима појединца.

- Усмеравање ученика за самостално бављење инструментом (формирање радних навика).
- Извођење програма у целини, напамет.
- Самостално увежбавање задате композиције.
- Самостално читање непознатог нотног текста.
- Учествовање ученика у раду оркестра, камерних састава и осталих облика групног музицирања.
- Активно учешће у музичком животу средине у којој живи.

наставни садржаји: музичке лествице, вежбе-етиде, музички комади, сонатине и сонате, кончертина и концерти, музички садржаји по слободном избору, транскрипције и адаптације за виолину и сл.

наставни кабинет и наставна средства: кабинет бр. 6, потпуно опремљен, са стално постављеним дигиталним клавиром новије генерације Yamaha Clavinova за потребе корепетиције, са 28 школских виолина димензија од 1/4 до 1/1 + једна концертна виолина мајстора Стевана Ракића из Новог Сада, са стално постављеним компјутером Intel Core-2 генерације и бежичном везом према интернету; кабинет је пригодно украшен музичким сликама, колажима фотографија, копијама освојених диплома, копијама плаката одржаних концерата ученика класе и ученичким ликовним радовима;

уџбеници и пратећа литература: прописана и препоручена важећим програмом за инструменталну наставу виолине (основни уџбеници, збирке етида и школе свирања од Марковића, Фортунатове, Бакланове, Денеша, Стојановића, Кихлера, Ридинга и других) - листу је разматрао и одлуком одобрио Савет родитеља школе и Наставничко веће;

карактеристично за школу и ову класу је: да сви ученици-почетници добијају инструмент на бесплатно коришћење од школе, а иста пракса се наставља и у старијим разредима док ученик не достигне узраст да може да купи целу (1/1) виолину, коју може касније да користи током целог свог живота; да сви ученици добијају на почетку школске године од школе основне уџбенике на бесплатно коришћење у свим разредима за све предмете; за потребе додатног копирања нота наставнику је на располагању школски фотокопир-уређај којим недостајуће ноте може одмах да умножи за потребе наставе;

Главни предмет КЛАВИР - 7 класа у матичном одељењу у Кули и издвојеном одељењу у Руском Крстуру

наставници: Радовановић Невена, мастер музички извођач пијаниста, Даксер Сања, мастер дипломирани музички уметник, Гроздић Оливера, дипломирани музички уметник - пијаниста, Орсаг Тања, музички извођач - клавириста, Гога Марта, музички извођач, Гавранов Снежана, музички извођач, Сивч Мирон, музички извођач,

циљ: Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и за наставак школовања у средњој музичкој школи.

задаци:

- Интензиван и континуиран рад на развоју физиолошких и психолошких слуховних способности - спољашњег (контролног) и унутрашњег (менталног) слуха, навике размишљања у тонским представама (тонске контемплације) и потребе за изражавањем звуком (духовног слуха).
- Упознавање ученика са грађом клавира (резонантном кутијом, поклопцем, клавијатуром, системом полуга са чекићима, чивијама, жицама, пригушивачима, педалима, механиком производње звука...), његовим акустичким својствима (специфичношћу амплитуде клавијског звука, регистарском неуједначеношћу и феноменом аликвотне резонанце) и изражајним могућностима (тонским опсегом, динамичким дијапазоном и колористичким својствима).
- Овладавање основном техником свирања на клавиру - савлађивањем, на основном нивоу, свих врста техничких проблема: репетиција, трилера, тремола, лествица, позиционих и ванпозиционих арпеђа и фигурација, дуплих нота, акорада, скокова и полифоније.
- Постизање разумевања значења и важности универзалних музичких изражајних средстава (темпа, ритма, метра, динамике, агогике, артикулације, акцентуације и инструментације) и изградња способности њихове адекватне стилске употребе у процесу извођења музичког дела.
- Музичко описмењавање - постизање вештине течног читања и писања нота у виолинском и бас кључу, разумевање значења најчесталијих (нумеричких, графичких и вербалних) темповских, карактерних, метричких, динамичких, агогичких, акцентних и артикулационих ознака у нотном тексту и континуиран рад на развоју способности спретног свирања прима виста.
- Усвајање основних знања из области музичке теорије, хармоније, контрапункта и музичких облика, као и основних знања из области музичке историје - ради изградње способности поузданог препознавања стилских епоха, њихових кључних карактеристика и уметничке вредности најуспелијих дела њихових истакнутих представника.
- Упознавање најзначајнијих дела из области клавијске литературе, њихове уметничке вредности и основних чињеница из биографија њихових аутора.
- Оспособљавање за самостално учење и вежбање.
- Стицање искуства редовног јавног наступања (самосталног и у ансамблу) изградња одговорног става у односу на висок стандард захтева савремене концертне и такмичарске праксе.
- Изградња навике редовног слушања уметнички вредне музике (у виду тонског записа или концертног извођења).
- Развијање и профилирање естетских музичких критеријума (способности препознавања и адекватне процене уметничке вредности музичког дела или његове интерпретације).
- Развијање афирмативних етичких ставова према националној и светској пијанистичкој баштини, њеној важности у домаћој и светској музичкој култури, професији пијанисте (извођача и педагога) и значају његове улоге у друштву.

наставни садржаји: музичке лествице, вежбе-етиде, полифоне композиције, сонатине и сонате, варијације, музички садржаји по слободном избору, транскрипције за клавир и сл.

наставни кабинети и наставна средства: кабинети бр. 3, 4 и 5 у Кули и бр.1 у Руском Крстуру, потпуно опремљени, са стално постављеним пијанинима; кабинети у Кули имају стално постављене компјутере Intel Core-2 генерације са бежичном везом према интернету; кабинети су пригодно украшени музичким сликама, фотографијама, копијама освојених диплома, теоретским схемама и ученичким ликовним радовима;

уџбеници и пратећа литература: прописана и препоручена важећим програмом за инструменталну наставу клавира (основни уџбеници, збирке етида и школе свирања од Бајера, Кршићеве, Чернија, Баха, бечких класичара, композитора романтизма и других) - листу је разматрао и одлуком одобрио Савет родитеља школе и Наставничко веће;

карактеристично за школу и ове класе је да сви ученици добијају од школе, на почетку школске године, основне уџбенике на бесплатно коришћење у свим разредима за све предмете; за потребе додатног копирања нота наставнику је на располагању школски фотокопир-уређај којим недостајуће ноте може одмах да умножи за потребе наставе; сви ученици могу да користе школска пијанина и дигиталне клавире за вежбање у терминима када се у учионицама не одвија настава.

Главни предмет ХАРМОНИКА - 3 класе у матичном одељењу у Кули и издвојеном одељењу у Руском Крстуру

наставници: Лукач Тамара, професор музичког васпитања, Футо Бојана, дипломирани музички уметник - акордеониста, Сивч Мирон, музички извођач

циљ: Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и за наставак школовања у средњој музичкој школи.

задаци:

- Упознавање са инструментом и деловима инструмента.
- Овладавање поставком инструмента.
- Овладавање техником интерпретације и основним врстама артикулације.
- Оспособљавање за самосталност у раду.
- Стицање основних елемената музичке писмености.
- Развијање осећаја за фразу, музички облик, карактер и стил композиције.
- Развијање музичког укуса.
- Извођење дурских и молских лествица, трозвука и четворозвука са одговарајућим захтевима.
- Упознавање метрике и ритма.
- Упознавање и анализа различитости интерпретације.

- Развијање интересовања за нове задатке и садржаје у области интерпретације на хармоници.

наставни садржаји: музичке лествице, вежбе-етиде, полифоне композиције, сонатине и сонате, варијације, музички садржаји по слободном избору, адаптације за хармонику, сл.

наставни кабинети и наставна средства: кабинети бр. 1 и 2 у Кули, потпуно опремљени, са сталним хармоникама за потребе извођења наставе; оба кабинета имају стално постављене компјутере Intel Core-2 генерације са бежичном везом према интернету. У кабинетима су и кабинети су пригодно украшени музичким сликама, фотографијама, копијама освојених диплома, теоретским схемама и ученичким ликовним радовима;

уџбеници и пратећа литература: прописана и препоручена важећим програмом за инструменталну наставу хармонике (основни уџбеници, збирке етида и школе свирања од Војиславе Вуковић-Терзић, Албина Факина, Зорана Ракића и других) - листу је разматрао и одлуком одобрио Савет родитеља школе и Наставничко веће;

карактеристично за школу и ове класе је да сви ученици добијају на почетку школске године од школе основне уџбенике на бесплатно коришћење у свим разредима за све предмете; део постојећих хармоника (14-17 односно око 50%) се бесплатно даје ученицима на коришћење, при чему предност имају нови ученици, како би се њиховим родитељима дало време за набавку сопственог инструмента а, уколико је то потребно, ученик првог разреда школски инструмент може да задржи до краја школске године у којој похађа први разред (уколико је то неизоставно, због тешке финансијске ситуације, ученик инструмент може да задржи и дуже на бесплатном коришћењу); за потребе додатног копирања нота наставнику је на располагању школски фотокопир-уређај којим недостајуће ноте може одмах да умножи за потребе наставе;

Главни предмет ТАМБУРА (прим и басприм) - 2 класе у матичном одељењу у Кули и издвојеном одељењу у Руском Крстуру

наставници: Међеши Владимир, дипломирани професор музичке културе и Харвиљчак Хелена, дипломирани професор солфеђа и музичке културе;

циљ: Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и за наставак школовања у средњој музичкој школи.

задачи:

- Развијање основних и елементарних знања на инструменту као равноправном инструменту у уметничкој и народној музици.
- Развијање базичних техника.
- Упознавање делова инструмента.
- Координација леве и десне руке.

- Одржавање инструмента и трзалице.
- Извођење дурске и молске лествице и трозвука основним елементима свирања на тамбури: ударци доле, горе, легато, тремоло, пицикато, великим палцем и средњим прстом десне руке, природни флажолет.
- Извођење техничких вежби за координацију десне и леве руке.
- Коришћење прве, друге, треће и четврте позиције.
- Свирање двохвата и трохвата.
- Самостално увежбавање задатих композиција.
- Овладавање непознатим нотним текстом одговарајуће тежине.
- Упознавање нотног писма класичне и тамбурашке литературе.
- Овладавање основним музичким елементима.
- Развијање музичке меморије.
- Активно учешће у јавним наступима.
- Развијање креативности у складу са својим музичким, емоционалним и интелектуалним способностима.
- Оспособљавање за самосталност у раду.

наставни садржаји: музичке лествице, вежбе-етиде, композиције старих масјтора, сонатине и сонате, варијације, музички садржаји по слободном избору, адаптације за тамбуру, сл.

наставни кабинети и наставна средства: кабинет за солфеђо 2 (и концертна сала) у Кули и бр.2 у Руском Крстуру, потпуно опремљени, са пијанинима за потребе корепетиције; школа има у власништву 24 тамбуре од којих 20 бесплатно даје ученицима на коришћење; кабинет и концертна сала у Кули имају стално постављен компјутер Intel Core-2 генерације са бежичном везом према интерне-ту; кабинети су пригодно украшени музичким сликама, фотографијама, копија-ма освојених диплома, теоретским схемама и ученичким ликовним радовима;

уџбеници и пратећа литература: прописана и препоручена важећим програмом за инструменталну наставу тамбуре (основни уџбеници, збирке етида и школе свирања од Марковића, Николића, Бакланове, Фортунатова и других) - листу је разматрао и одлуком одобрио Савет родитеља школе и Наставничко веће;

карактеристично за школу и ове класе је да сви ученици добијају на почетку школске године од школе основне уџбенике на бесплатно коришћење у свим разредима за све предмете; постојеће тамбуре (20 од 24) се бесплатно дају ученицима на коришћење, при чему предност имају нови ученици, како би се њиховим родитељима дало време за набавку сопственог инструмента а уколико је то потребно ученик првог разреда школски инструмент може да задржи до краја школске године у којој похађа први разред; за потребе додатног копирања нота наставнику је на располагању школски фотокопир-уређај којим недостајуће ноте може одмах да умножи за потребе наставе;

Главни предмет КЛАРИНЕТ - 1 класа у матичном одељењу у Кули
наставник: Орос Славко, дипломирани музичар - кларинетиста;

циљ: Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и за наставак школовања у средњој музичкој школи.

задаци:

- Развијање љубави и интересовања ученика према: музици, инструменту, књизи.
- Развијање радних навика код ученика.
- Формирање музичких критеријума.
- Развијање љубави према музици.
- Развијање љубави према свом инструменту.
- Развој навике слушања музике.
- Развој навике активног скупљања нотног материјала.
- Стварање сопствене фонотеке.
- Развој навике редовног посећивања концерата.
- Стицање основних предзнања о квалитетној музици.
- Оспособљеност за правилно вежбање.
- Развој способности самосталног вежбања.
- Наступање.
- Брзо и квалитетно напредовање.

наставни садржаји: музичке лествице, вежбе-етиде, композиције старих мајстора, сонатине и сонате, варијације, музички садржаји по слободном избору, адаптације за кларинет, сл.

наставни кабинети и наставна средства: кабинет бр. 5 у Кули и бр.2 у Руском Крстуру, потпуно опремљен, са пијанином за потребе корепетиције; школа има у власништву 14 кларинета које бесплатно даје ученицима на коришћење до куповине сопственог инструмента; кабинет има стално постављен компјутер Intel Core-2 генерације са бежичном везом према интернету; кабинет је пригодно украшен музичким сликама, фотографијама, копијама освојених диплома, теоретским схемама и ученичким ликовним радовима;

уџбеници и пратећа литература: прописана и препоручена важећим програмом за инструменталну наставу кларинета (основни уџбеници, збирке етида и школе свирања од Бруна, Храшовца, Лазића, Герића, Лефевра и других) - листу је разматрао и одлуком одобрио Савет родитеља школе и Наставничко веће;

карактеристично за школу и ову класу је да сви ученици добијају на почетку школске године од школе основне уџбенике на бесплатно коришћење у свим разредима за све предмете; постојећи кларинети (14) се бесплатно дају ученицима на коришћење, при чему предност имају нови ученици, како би се њиховим родитељима дало време за набавку сопственог инструмента; за

потребе додатног копирања нота наставнику је на располагању школски фотокопир-уређај којим недостајуће ноте може одмах да умножи за потребе наставе;

Остали предмети, који се уче по плану и програму, у матичном одељењу у Кули и издвојеном одељењу у Руском Крстуру

СОЛФЕЂО

наставници: Епер Ева, професор музичког васпитања, Кнежевић Татјана, дипломирани професор солфеђа и музичке културе, Тамаши Ладислав, дипломирани музички педагог.

циљ: Развијање музикалности и музичке писмености кроз прожимање васпитног и образовног процеса.

задачи:

- Развијање музичких способности (музичке меморије, способности праћења мелодијског, хармонског и полифоног тока).
- Развој читања, писања и схватања музике и музичког писма са развојем музичког мишљења.
- Усађивање звучних представа и њихово везивање са сликом, односно слике са звуком кроз стицање знања и вештина (мелодика, ритам, диктати).
- Упознавање музичке литературе, интерпретације и основних елемената музичких стилова.
- Осамостаљивање ученика и развој њихових креативних способности.

наставни садржаји: вежбе певања, интонирања, опажања, диктати, ритмичке вежбе, тактирање, слушање музике, музички облици, анализе, заједничко свирање, сл.

наставни кабинети и наставна средства: учионице солфеђо 1 и солфеђо 2 у Кули, учионица бр.3 у Руском Крстуру, потпуно опремљени, са пијанинима, таблама са линијским системима, музичком линијом; све три учионице имају стално постављен компјутер Intel Core-2 генерације са бежичном везом према интернету; учионице су пригодно украшене музичким сликама, фотографијама, теоретским схемама и сл;

уџбеници и пратећа литература: прописана и препоручена важећим програмом за наставу наведених предмета (основни уџбеници Завода за издавање уџбеника, издања за музичку школу, и других) - листу је разматрао и одлуком одобрио Савет родитеља школе и Наставничко веће;

карактеристично за школу и овај предмет је да сви ученици добијају на почетку школске године, од школе, основне уџбенике на бесплатно коришћење у свим разредима; за потребе додатног копирања нота наставнику је на

располагању школски фотокопир-уређај којим недостајуће ноте може одмах да умножи за потребе наставе;

ТЕОРИЈА МУЗИКЕ

наставници: Епер Ева, професор музичког васпитања и Тамаши Ладислав, дипломирани музички педагог

циљ: Теоријско обједињавање свих музичких појмова и израза, као и повезивање теоријске наставе са солфеђом и наставом инструмента, односно певања.

задаци:

- Упознавање музичких појмова и појава.
- Владање законитостима теорије музике.
- Остваривање функционалних задатака - стицање брзине у схватању тонских односа (лествице, интервали и акорди).
- Владање музичком ортографијом.

наставни садржаји: појмови и дефиниције, лествице, тоналитети, интервали, акорди, многостраности, орнаменти, музички изрази и др.

наставни кабинети и наставна средства: учионице солфеђо 1 и солфеђо 2 у Кули, учионица бр.3 у Руском Крстуру, потпуно опремљени, са пијанинима, таблом са линијским системима, музичком линијом; све три учионице имају стално постављен компјутер Intel Core-2 генерације са бежичном везом према интернету; учионице су пригодно украшене музичким сликама, фотографијама, теоретским схемама и сл;

уџбеници и пратећа литература: прописана и препоручена важећим програмом за наставу наведених предмета (основни уџбеници Завода за издавање уџбеника, издања за музичку школу, и других) - листу је разматрао и одлуком одобрио Савет родитеља школе и Наставничко веће;

карактеристично за школу и овај предмет је да сви ученици добијају на почетку школске године од школе основне уџбенике на бесплатно коришћење у свим разредима; за потребе додатног копирања нота наставнику је на располагању школски фотокопир-уређај којим недостајуће ноте може одмах да умножи за потребе наставе;

ХОР и КАМЕРНА МУЗИКА

наставници: Кнежевић Татјана, дипломирани професор солфеђа и музичке културе,

циљеви:

- Анимирати и оспособити ученика за групно музицирање.
- Усагласити индивидуално извођење са потребама групног.

- Усагласити интонацију и артикулацију свих ученика у свим видовима групног музицирања.
- Развијати перцепцију слушања осталих чланова.
- Развијати жељу за успехом и радом у групном музицирању.

задаци:

- Оспособљавање за даље музицирање.
- Усаглашавање индивидуалног са групним музицирањем.
- Усаглашавање интонације и артикулације са осталим члановима у групном раду.
- Развијање интонације и артикулације у складу са осталим члановима у групном раду и слушање других.
- Оспособљавање за даљи рад и школовање у оквиру наставе групног музицирања.

наставни садржаји: три или више композиција по избору диригента или руководиоца;

наставни кабинети и наставна средства: концертна сала школе, учионице солфеђо 1 и солфеђо 2 у Кули, учионица бр.3 у Руском Крстуру, потпуно опремљени, са пијанинима, таблом са линијским системима, музичком линијом; сви наведени простори имају стално постављен компјутер Intel Core-2 генерације са бежичном везом према интернету; учионице су пригодно украшене музичким сликама, фотографијама, теоретским схемама и сл;

уџбеници и пратећа литература: прописана и препоручена важећим програмом за наставу наведених предмета - листу је разматрао и одлуком одобрио Савет родитеља школе и Наставничко веће;

карактеристично за школу и ове предмете је да сви ученици добијају на почетку школске године додатно ископирана нотна издања или деонице (штимове) урађене помоћу рачунара од стране диригента састава или руководиоца ансамбла;

5. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

У индивидуалној настави допунска настава се организује као трећи час недељно и то средом, пратећи и подржавајући захтеве основног плана и програма и прилагођавајући садржај часа непосредним потребама ученика. Додатна настава се организује о уквиру рада са такмичарима, непосредном припремом одласка и наступа на такмичењу, интерним преслушавањима такмичара и јавним наступима пре и после такмичења. Додатан рад може да се организује и у активностима које нису такмичарског карактера.

6. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ
нема

**7. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И
ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА
РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА**

Школа има посебан Програм заштите ученика школе од насиља - видети Прилог бр. 11 Годишњег плана рада школе.

8. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Слободне активности се реализују у оквиру индивидуалне наставе инструмента или групне наставе солфеђа, у облику заједничког музицирања ученика, ученика и наставника и формирања и рада певачких или певачко-инструменталних група за наступе са посебним поводом (Нова година, Свети Сава, Дан жена и разне манифестације које се организују ван школе).

9. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Организује се и остварује са ученицима који у току завршне године школовања у школи изразе жељу да своје школовање наставе на неком од одсека средње музичке школе, кроз консултације са учеником и његовим родитељима/старатељима, посредовање и прибављање информација о могућностима наставка школовања у средњим музичким школама у окружењу и њиховим припремним програмима као и кроз посебне часове додатне наставе који имају карактер припремне наставе за пријемни испит.

10. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ нема

11. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ нема.

12. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ нема.

13. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Остварује се у оквиру сарадње са Одељењем за друштвене делатности и Одељењем за привреду и финансије. Орган управљања школе (Школски одбор) чини једна трећина представника делегираних од стране локалне самоуправе а директор школе је по функцији и службеној дужности члан Актива директора образовних установа Општине Кула. Садржај овог програма сарадње чине активности функције друштвене бриге о деци, развоја образовних установа и финансирања материјалних трошкова рада школе.

14. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења. Области, садржај и облике сарадње са родитељима, односно старатељима деце и ученика, чине детаљно информисање, саветовање, укључивање у наставне, и остале активности школе и консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања, с циљем унапређивања квалитета образовања и васпитања, као и обезбеђивања свеобухватности и трајности васпитно-образовних утицаја.

"Отворен дан" школа има практично сваког наставног дана - родитељи, односно старатељи могу да присуствују образовно-васпитном раду (часовима) свог детета, уз претходну најаву и договор са предметним наставником. Ради праћења успешности програма сарадње са породицом, школа, периодично, организује анкетирање родитеља, односно старатеља, у погледу њиховог задовољства програмом сарадње са породицом и у погледу њихових сугестија за наредно полугодиште. Мишљење родитеља, односно старатеља, добијено као резултат анкетирања, узима се у обзир у поступку вредновања квалитета рада школе.

15. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ нема.

16. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ нема.

Школа нема школску библиотеку као организациону јединицу. Школа има приручну наставничку библиотеку стручне литературе и фонд основних уџбеника за све разреде и све програме који су у школи заступљени а исти фонд уџбеника се бесплатно даје свим ученицима на коришћење.

17. ПРОГРАМ КУЛТУРНЕ И ЈАВНЕ ДЕЛАТНОСТИ ШКОЛЕ

Школа остварује културну и јавну делатност организовањем:

1. концерата својих ученика
2. концерата ученика и студената других установа
3. концерата професионалних уметника
4. књижевних вечери у сарадњи са Народном библиотеком Кула
5. учествовањем у програмима других организација и установа

18. ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА нема.

19. ФАКУЛТАТИВНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА нема.

- 20. ТРАЈАЊЕ** школског програма је 6 година за инструменте виолину, клавир, хармонику и уметничку тамбуру и 4 године за инструмент кларинет.
- 21. ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА** су индивидуална настава инструмента и групна настава (до 10 ученика у групи) за солфеђо и теорију музике, до 50 ученика за хор .
- 22. ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА** у сваком разреду и за сваки инструмент, солфеђо, оркестар, хор и камерну музику је 70 часова, (два часа недељно), осим за теорију музике, где је 35 часова (један час недељно). Трајање часова индивидуалне наставе инструмента је 30 минута у првом циклусу образовања (I - III, I - II разреда) и 45 минута у другом циклусу (IV - VI, III - IV разреда). Трајање часова солфеђа, теорије музике, хора и камерне музике је 45 минута у свим разредима. Часови корепетиције се остварују за ученике виолине, тамбуре и кларинета у трајању од 15 минута недељно по ученику за I-III, (I-II) разред и 30 минута недељно по ученику за IV-VI, (III -IV) разред.
- 23. НАСТАВА СЕ ОРГАНИЗУЈЕ И ОСТВАРУЈЕ** са по два часа недељно индивидуалне наставе и два часа недељно групне наставе. Преовлађује схема распореда понедељком-четвртком или уторком-петком а среда се користи за допунску и додатну наставу и наставу слободних активности.
- 24. ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ** су индивидуална и групна настава као основне активности, смотре, припреме за јавне наступе, јавни наступи, припреме за такмичења и наступи на такмичењима, учествовање у пригодним приредбама других установа у области образовања и културе.
- 25. ФАКУЛТАТИВНИ ДЕО** - програмске садржаје и активности, којима се остварује факултативни део школског програма, школа нема, јер нема факултативних предмета.
- 26. ОБЈАВЉИВАЊЕ И ПРОМОЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА** - школски програм се доноси најкасније два месеца пре почетка школске године за коју важи, осим ако околности то не дозвољавају; најкаснији термин доношења је 15. 09. текуће школске године; школски програм се штампа у писменом облику, стално је доступан у зборници и канцеларији школе, у електронском облику (PDF документ) доступан је на рачунарима школе и објављен је и на интернет презентацији школе;
- 27. ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА** - остваривање школског програма непосредно прате директор школе, наставници, школски одбор и савет родитеља а кроз напредовање своје деце и родитељи; напредовање ученика се прати кроз оцењивање (описно и нумеричко), јавне наступе, такмичења и обавезне годишње провере - смотре на крају полугодишта и на годишњем испиту у јуну;

28. У ШКОЛИ СЕ СПРОВОДИ ПРОЦЕС САМОВРЕДНОВАЊА РАДА применом одредби Правилника о стручно-педагошком надзору и Правилника о стандардима квалитета рада установе, а спроводи се реализацијом акционог плана самовредновања, као саставног дела плана рада школе.

29. ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР над радом школе непосредно врши просветни инспектор општине Кула. Другостепени инспекцијски надзор врши Просветна инспекција Покрајинског секретаријата за образовање, управу и националне заједнице АПВ и Републичка просветна инспекција Министарства просвете и науке Републике Србије. Стручно-педагошки надзор над радом школе непосредно врше просветни саветници Школске управе Сомбор.

30. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ И РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ - Школа има петогодишњи развојни план донет 12. септембра 2014. године којим се у текућој фази реализације обезбеђују побољшани материјално технички услови за остваривање школског програма.

У Кули, 13. Септембра 2016.

Директор ШОМО Кула,

Љиљана Барна Никитовић